

Mariánský sloup a nové pražské kostely

Návrh publikace

V roce 1652 rakouský císař a český král Ferdinand III. dal postavit na Staroměstském náměstí v Praze sloup se sochou Panny Marie na poděkování za vítězství Pražanů nad Švédy v r. 1648. Barokní sochu zhotovil sochař Jiří Bendl. Zároveň se začali konat poutě vedené terciáři (kajícíky) od kláštera kapucínů na Hradčanech (z kostela Panny Marie Andělské) na Staroměstské náměstí.

3. listopadu 1918, tj. na začátku Československé republiky, byla socha Panny Marie na Staroměstském náměstí stržena rozvášněným davem. Jako pokání za tuto událost, navrhl terciář, ekonom a politik JUDr František Nosek vybudovat na pražském předměstí nový kostel. Pražský světící biskup Antonín Podlaha tuto myšlenku rozšířil návrhem vybudovat v nově vznikajících předměstích Prahy dvanáct kostelů, tj. tolik, kolik měla socha Panny Marie hvězd okolo hlavy. Bratr F. Nosek se ihned ujal úkolu zajistit pozemky i finance pro výstavbu prvních z nich.

A výsledek? V období první republiky (1918–1938) bylo vystavěno 10 kostelů. A od pádu obou totalitních režimů – nacistického a komunistického, tj. po roce 1989, byly vystavěny dalších tři nové kostely. Celkem je tedy v Praze 13 kostelů vybudovaných za uplynulých 100 let. Třetina z nich je zasvěcena františkánským světcům.

1) Kostel Panny Marie Královny míru ve Lhotce

Zasvěcení kostela je v přímé vazbě na událost 3. listopadu: Je zde kopie sochy Panny Marie včetně sloupu ze Staroměstského náměstí. Kostel byl vysvěcen v roce 1937

2) Kostel svaté Anežky na Spořilově

Na výstavbě tohoto chrámu má bratr F. Nosek největší podíl i zásluhy. V roce 1930 zakoupil pozemek, 28. 10., tj. půl roku po jeho smrti, byl kostel vysvěcen

3) Kostel svatého Františka z Assisi v Chodově

Vznikl přestavbou stáje u jatek. Kostel vysvětil pražský arcibiskup kardinál Karel Kašpar v roce 1938.

4) Kostel svatého Františka v Krči

Celodřevěná jednoduchá stavba byla postavena jako provizorium, slouží však do dnes. Vysvěcen v roce 1941

5) Kostel svatého Václava ve Vršovicích

Byl postaven u příležitosti oslav (milenia) hlavního patrona české země knížete svatého Václava svatováclavského jubilea v létech 1929–1930.

- 6) **Kostel Božského Srdce Páně na Vinohradech**
Kostel vznikl podle návrhu slovinského architekta Josipa Plečnika. Postaven v letech 1928–1932.
- 7) **Kostel svaté Terezie od Dítěte Ježíše v Kobyliších**
Kostel je součástí salesiánského střediska. Vysvěcen 24. 10. 1937 – po roce 1989 byl podstatně rozšířen.
- 8) **Svatyně Krista Krále ve Vysočanech**
Základní kámen byl položen po desetiletém náročném vyjednávání 6. 10. 1929 po splnění mnoha omezujících a ponižujících podmínek. V září v roce 1931 je vysvětil biskup. A Podlaha.
- 9) **Kostel Neposkvrněného Početí Panny Marie ve Stašnicích**
V první etapě (meziválečné) byla vybudována kaple, která v současné době slouží jako divadlo. Nový kostel byl postaven a vysvěcen jako první v Praze po pádu komunismu v roce 1994 za finanční pomoci řezenské diecéze (SRN – Bavorsko).
- 10) **Kostel svatého Jana Nepomuckého v Košířích**
Strohá funkcionalistická stavba byla dokončena jako poslední v předválečném období.
- 11) **Kostel svaté Alžběty ve Kbelích**
Původní kaple vznikla přestavbou stodoly – vysvěcen 1932. Ta byla již v tomto století zbořena a v sousedství vystavěn v roce 2003 nový kostel. Vysvěcen 13. 6. 2004.
- 12) **Kostel svatého Prokopa v Nových Butovicích**
Kostel byl postaven uprostřed nového sídliště v západní části Prahy 5. V roce 2001 jej vysvětil pražský arcibiskup kardinál Miloslav Vlk jako součást komunitního centra.
- 13) **Kostel a komunitní centrum Matky Terezy v Hájích**
Kostel byl postaven uprostřed nového sídliště v jižní části Prahy jako součást komunitního centra, které v roce 2007 vysvětil pražský arcibiskup kardinál Miloslav Vlk.

Poznámky:

- Foto P. Pacifik Matějka OFMCap.
- Stručný úvod o historii Mariánského sloupu včetně fotografií